

N | **for** **maat**

Jaarverslag 2022 – Ons jaar in vogelvlucht

Voorwoord

2022 was een jaar van heropenen en herbronnen, van organiseren en samenkomen en vooral weer van ijveren voor meer en sterker open jeugdwerk. Formaat ondersteunde, vertegenwoordigde, organiseerde, vernieuwde en nog veel meer. Bekijk mee ons jaar in vogelvlucht in dit jaarverslag.

Inhoud

- 04** Formaat en open jeugdwerk in de pers
- 07** Formaat in een nieuw jasje
- 08** Formaat online
- 11** Samen aan het roer: Noura en Stijn
- 12** Interne verbinding
- 13** Luidsprekers
- 14** Vorming
- 16** Stadswerk
- 19** Campagnes in de kijker
- 20** Waar waren we gebleven?
- 24** RaaT van Formaat
- 25** Begeleidingstrajecten lokale overheden
- 27** Beleidsbeïnvloeding
- 31** Onze eerstelijnswerkingen
- 34** ikorganiseer.be
- 35** Bedankt

Formaat en open jeugdwerk in de pers

Ook in 2022 zetten Formaat en het open jeugdwerk weer hun beste beentje voor. De pers pikte hier regelmatig iets van op. Hier vind je enkele nieuwsitems over Formaat en verschillende open jeugdwerkinitiatieven die het afgelopen jaar verschenen.

EERNEGEM / Jeugd

Jeugdhuis De Couveuse in Eernegem: al 25 jaar een warm nest voor de jeugd

De 'harde kern' van jeugdhuis De Couveuse poseert naar aanleiding van de vijftiengste verjaardag.
© Foto Coghe

Larissa, Kato en Stefanie in de Meubelfabriek net voor de start van de workshops. © Jill Dhondt

Jongeren krijgen workshops rond mentaal welzijn in Brugse Poort: "Je hebt het gevoel dat je niet alleen bent"

GENT Over heel Vlaanderen worden Discovery Colleges georganiseerd, dat zijn workshops rond mentaal welzijn voor jongeren. Voor Gent werd de aftrap gegeven in de Brugse Poort. Een twintigtal jongeren tussen de 14 en 25 jaar kwamen naar daar om hun verhaal te doen en tips te krijgen.

Jill Dhondt 16-02-22, 16:53 Laatste update: 17-02-22, 21:34

De Discovery Colleges gaan door over heel Vlaanderen, maar het is aan de steden zelf om ze vorm te geven. Zo worden ze in Gent georganiseerd door de Dienst Gezondheid en Zorg, de Jeugddienst, Overkop, TEJO, Broeiness, CGG Adentro, Homaar, Formaat, Graffiti vzw en HOGENT. Woensdag gaven ze samen de aftrap in de Meubelfabriek in de Brugse Poort. "De workshops zijn voor en door jongeren georganiseerd", legde Stefanie Vandevorde van Overkop uit, net voor de start. "Het zijn de jongeren die de thema's aandragen en het zijn ook ervaren jongeren die de workshops geven in combinatie met een hulpverlener."

Thema's die de jongeren aandragen zijn onder andere gender, stress en psychoses. Tijdens de workshop krijgen ze daar meer uitleg over, maar er is ook ruimte om hun eigen verhaal te doen. "Het allerbelangrijkste is dat ze hun verhaal kunnen vertellen en dat ze weten dat ze niet alleen zijn."

Nieuwe Paravang krijgt feestelijke opening

© vln

MIDDELKERKE - Op zaterdag 23 april vindt eindelijk de feestelijke heropening van jeugdhuis De Paravang plaats. De kelderzaal van De Branding wordt de nieuwe ontmoetingsplaats voor de Middelkerkse jeugd.

Dany Van Loo
Donderdag 14 april 2022 om 06:00

Lokaal talent aan zet tijdens tweede editie zomerbar

Doekoe werd vorig jaar voor de eerste keer georganiseerd door jeugdclub 't Verzet. — © IF

KNOKKE-HEIST - Van 19 tot 21 augustus organiseert jeugdclub 't Verzet de tweede editie van zomerbar Doekoe, een driedaags festival waar lokaal talent een platform krijgt.

Junior Verbeeke
Woensdag 17 augustus 2022 om 15:10

Geels jeugdhuis viert vijfde verjaardag: "De Vonk is meer dan alleen pintjes tappen in het weekend"

Geel - Met een stevig programma viert het Geelse jeugdhuis De Vonk de komende weken zijn vijfde verjaardag. De opvolger van De Bogaard is vooral sterk in het aanmoedigen van de creativiteit en ondernemerslust bij jongeren.

Hans Otten
Donderdag 7 april 2022 om 05:00

Blik op België Aya Sabi

Mannendag ging onopgemerkt voorbij, maar niet in het Berchemse jeugdhuis Bazzz

Beeld Aya Sabi

Aya Sabi is schrijfster en columniste

AYA SABI 22 november 2022, 14:49

19 november werd in 1992 uitgeroepen tot Internationale Mannendag, een dag die voor velen onopgemerkt voorbijgaat maar niet voor de jongerenorganisatie Bazzz. Bazzz organiseerde een mannenavond in hun Berchemse jeugdhuis, waar jongens in gesprek konden gaan over de definitie van mannelijkheid ingeleid door de stelling 'Are you a (hu)man?' De jongens zitten in een kring. Op een groot scherm worden de stellingen geprojecteerd. Er is een gemoedelijke sfeer, chips en limonade in de hand, maar de jongens zijn het niet altijd met elkaar eens.

Ik tref Lamia Cheba, coördinator van Bazzz. Cheba kadert de avond binnen het huidige maatschappelijke debat rond gendergelijkheid: "We merkten dat discussies tussen jongens en meisjes soms polariserend werkten, daarom hebben we ervoor gekozen om een safe space in te richten waar jongens zich niet tegenover meisjes hoeven te positioneren." Een van de jongens merkte namelijk op dat er ook heel wat labels vasthangen aan mannelijkheid.

Jeugdhuis Togenblik bestaat kwarteeuw: vrijwilligers van toen en nu in de bloemetjes gezet

Alle generaties kernleden verzamelen op de trappen voor Togenblik. — © dvk

BEVEREN - Feest in jeugdhuis Togenblik in Beveren. 25 jaar geleden werd het jeugdhuis opgericht. Nu wordt er nog steeds volop gedanst en vinden jongeren een veilige plek om elkaar te ontmoeten. Om alle vrijwilligers van toen én nu in de bloemetjes te zetten, werd een receptie gehouden.

Dieter Verschooren
Woensdag 6 juli 2022 om 14:36

De open koepel moet een nieuwe hotspot worden in het dorp en de zomerbar van het jeugdhuis huisvesten © bfs

Ingenieursstudenten bouwen bamboe koepel aan jeugdhuis: "Duurzaam bouwproject dat nieuwe hotspot in Sinaai moet worden"

SINAAI Een team ingenieursstudenten van de Universiteit Gent heeft deze week een opvallende bamboe koepel 'Do Bamboe' gebouwd voor jeugdhuis Troelant in Sinaai. De constructie kwam er als voorbeeld van een duurzaam bouwproject. De open koepel moet een nieuwe hotspot worden in het dorp en de zomerbar van het jeugdhuis huisvesten.

Bert Foubert 08-04-22, 17:00

De site van Het Entrepot moet heringericht worden, volgens de jongeren. Er waren de laatste jaren al vaker werken aan de gang. © Benny Proot

Grote jongerenbevraging in Brugge levert concreet plan op: site van Het Entrepot moet volgens jongeren heringericht worden

BRUGGE Uit de 'grote jongerenbevraging' van Jeugddienst Brugge, jeugdhuis Comma en Het Entrepot blijkt dat Brugse jongeren vooral op zoek zijn naar meer ontmoetingsplekken en naar extra festivals in de stad.

Bart Huysentruyt 08-06-22, 16:45

In het begin van dit jaar lanceerden Jeugddienst Brugge, Jeugdhuis Comma en Het Entrepot met ondersteuning van Formaat vzw de 'grote jongerenbevraging'. In totaal gaven meer dan 1.000 Brugse jongeren hun mening over hoe zij hun stad ervaren, wat ze doen in hun vrije tijd en hoe de site van Het Entrepot nog beter kan gemaakt worden. "Jongeren houden van chillen en elkaar ontmoeten", maakt schepen van Jeugd Mathijs Goderis (Vooruit) de balans op. "Over alle leeftijden en genders heen, zien we dat chillen en elkaar ontmoeten in de vrije tijd centraal staat bij vrijetijdsbeleving van jongeren. Bij tieners is dit vooral op school, in de publieke ruimte en in het verenigingsleven. 30 procent van alle jongeren geven aan nood te hebben aan meer jongerenplekken in Brugge."

Woensdag wordt chilldag

De jongeren willen ook dat Het Entrepot groener en gezelliger wordt. Twintigers zoeken dan weer meer beleving en festivalaanbod. "Ook blijkt dat jonge tieners nauwelijks binding hebben met de Entrepotsite", zegt Goderis, die nu met een plan op tafel komt. "We bouwen de jongerensite Het Entrepot verder uit tot ideale jongerenplek", zegt hij. "Woensdag wordt hier de chilldag. We gaan de site, met hulp van een architectenbureau, herinrichten. De Sluisstraat wordt heraangelegd met fietspaden om de veiligheid van fietsers te verbeteren. Op lange termijn willen we de veiligheid van fietsroutes evalueren en de veiligheid met het openbaar vervoer verbeteren."

Themabeeld © Marc Aerts

Platenbeurs in jeugdhuis Tydeeh

MOL Wil je jouw collectie vinylplaten uitbreiden of verkopen? Kom dan zeker naar de dertiende platenbeurs in jeugdhuis Tydeeh. Iedereen is welkom op zondag 27 november tussen 12 en 17 uur.

Liese Demeulenaere 17-11-22, 17:10 Laatste update: 17-11-22, 17:11

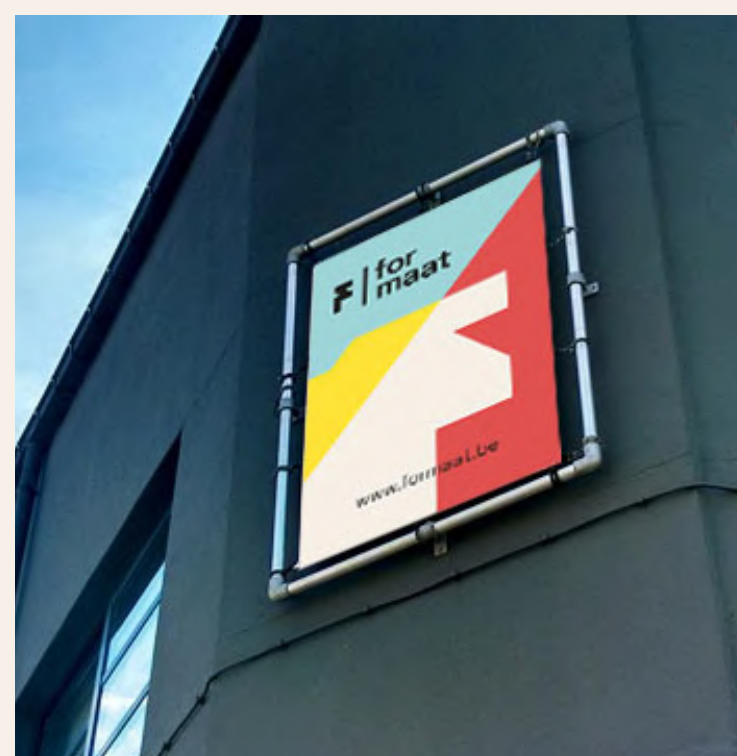
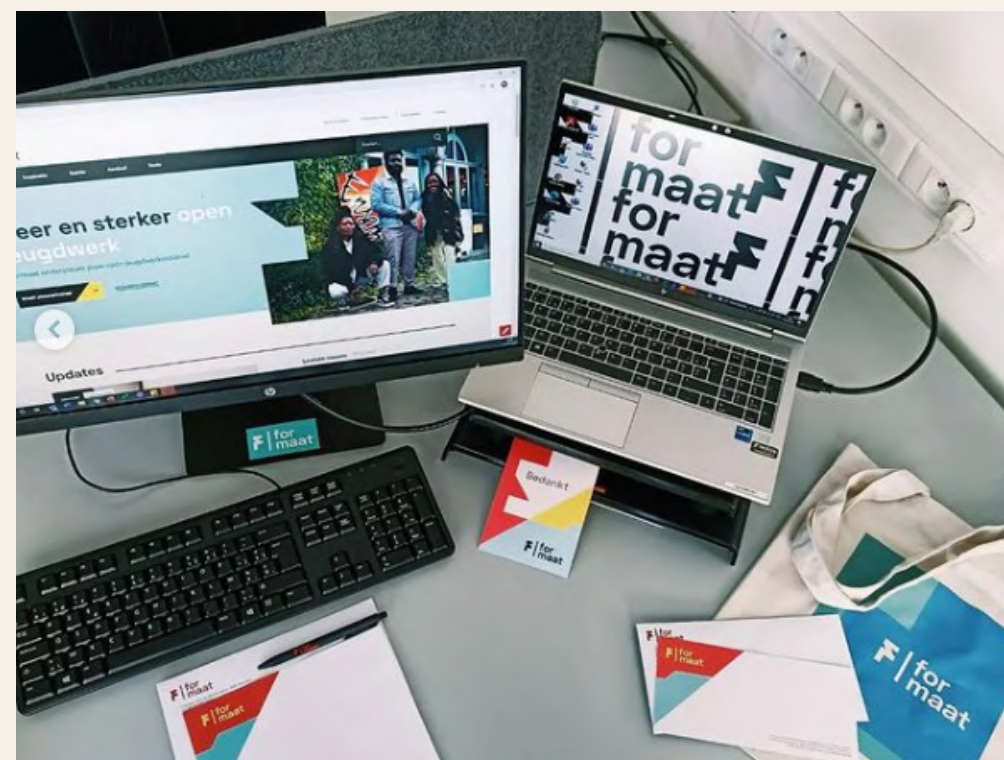

"Wie denkt dat vinylplaten enkel iets is voor hipsters en vijftigers met een midlifecrisis, heeft het grondig mis. Vinyl is helemaal terug van nooit echt weggeweest, dus spring snel op de kar en kom op 27 november naar de platenbeurs in jeugdhuis Tydeeh", zegt schepen voor Jeugd Hans De Groof. "De toegang is gratis. Tussendoor geniet je van een hapje en drankje."

Standhouders mogen zich aanmelden via rik@tydeeh.be. Voor een tafel van 1,5 m op 75 cm betaal je 5 euro. (maximaal vijf tafels per persoon)

Formaat in een nieuw jasje

In februari 2022 was het eindelijk zover: de nieuwe huisstijl werd gelanceerd! Een nieuw logo, een nieuwe website, nieuwe Formaat-gadgets, nieuw drukwerk, ... Alles werd in een nieuw, fris en kleurrijk jasje gestoken.

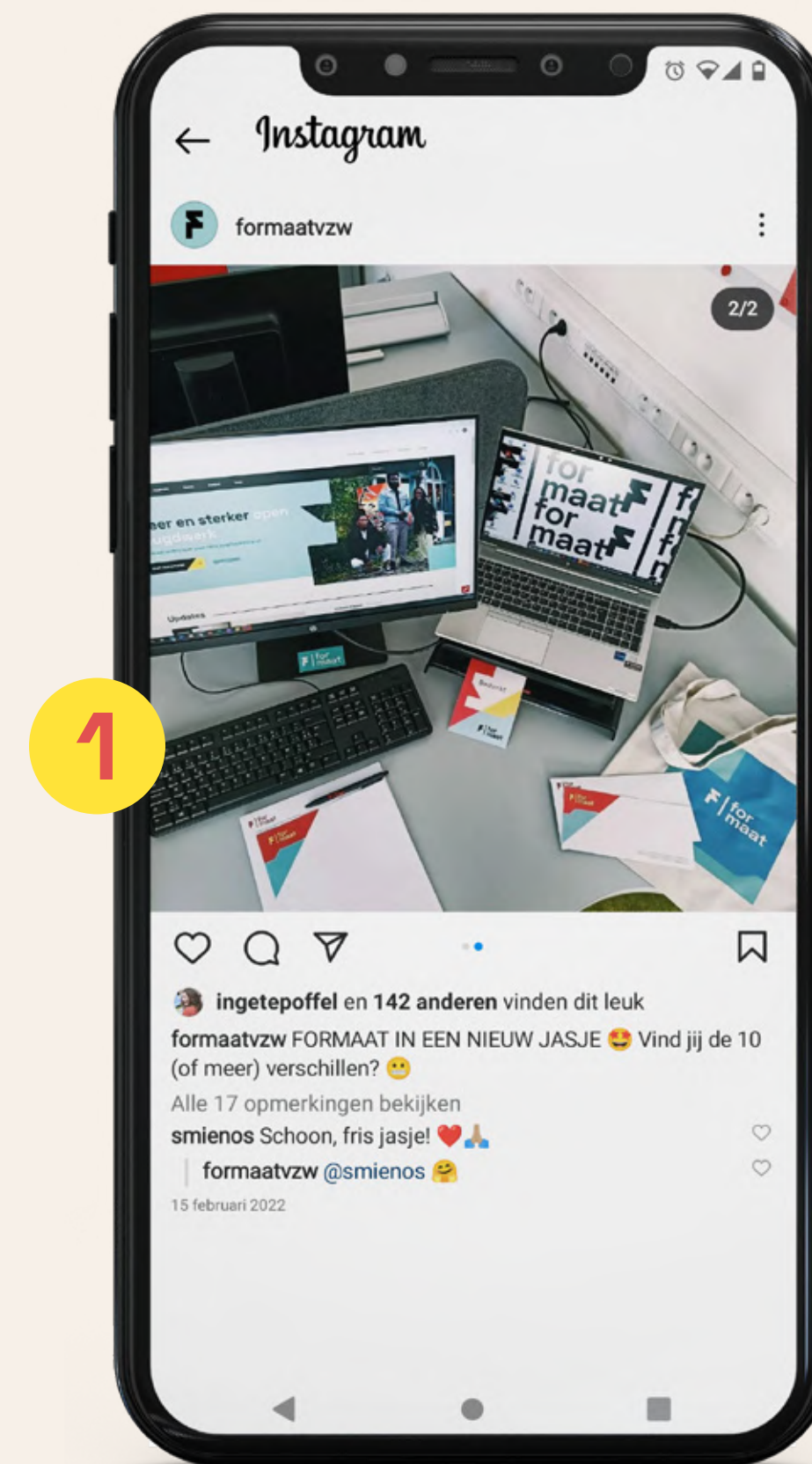
Formaat online

Ook online liet Formaat in 2022 weer van zich horen via verschillende kanalen. Kom hier meer te weten over onze activiteiten op de sociale media en de (nieuwe!) website.

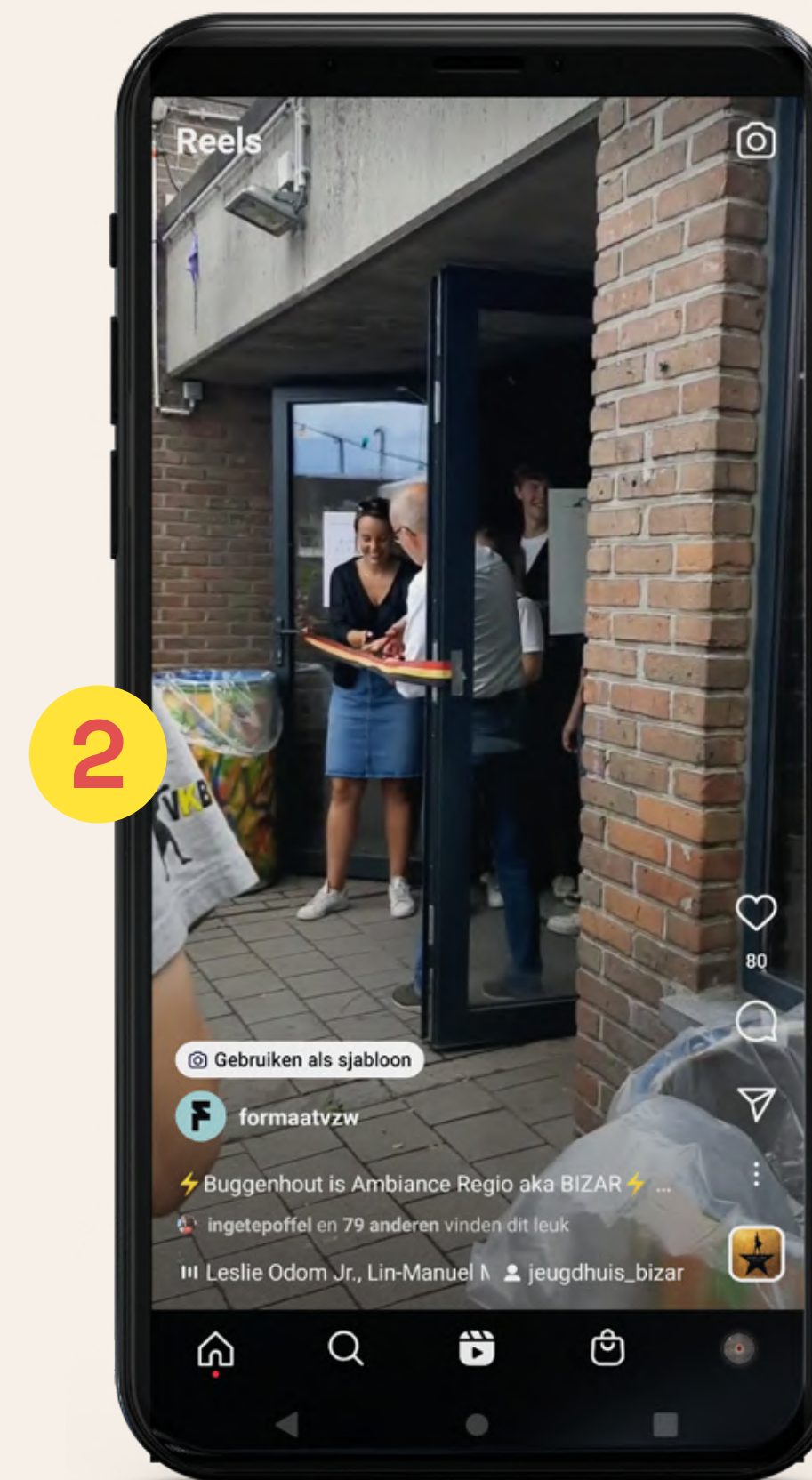
Sociale media

Instagram en Facebook bleven het afgelopen jaar onze meest gebruikte sociale media. Daarom zetten we onze populairste posts van het jaar op deze kanalen op een rij.

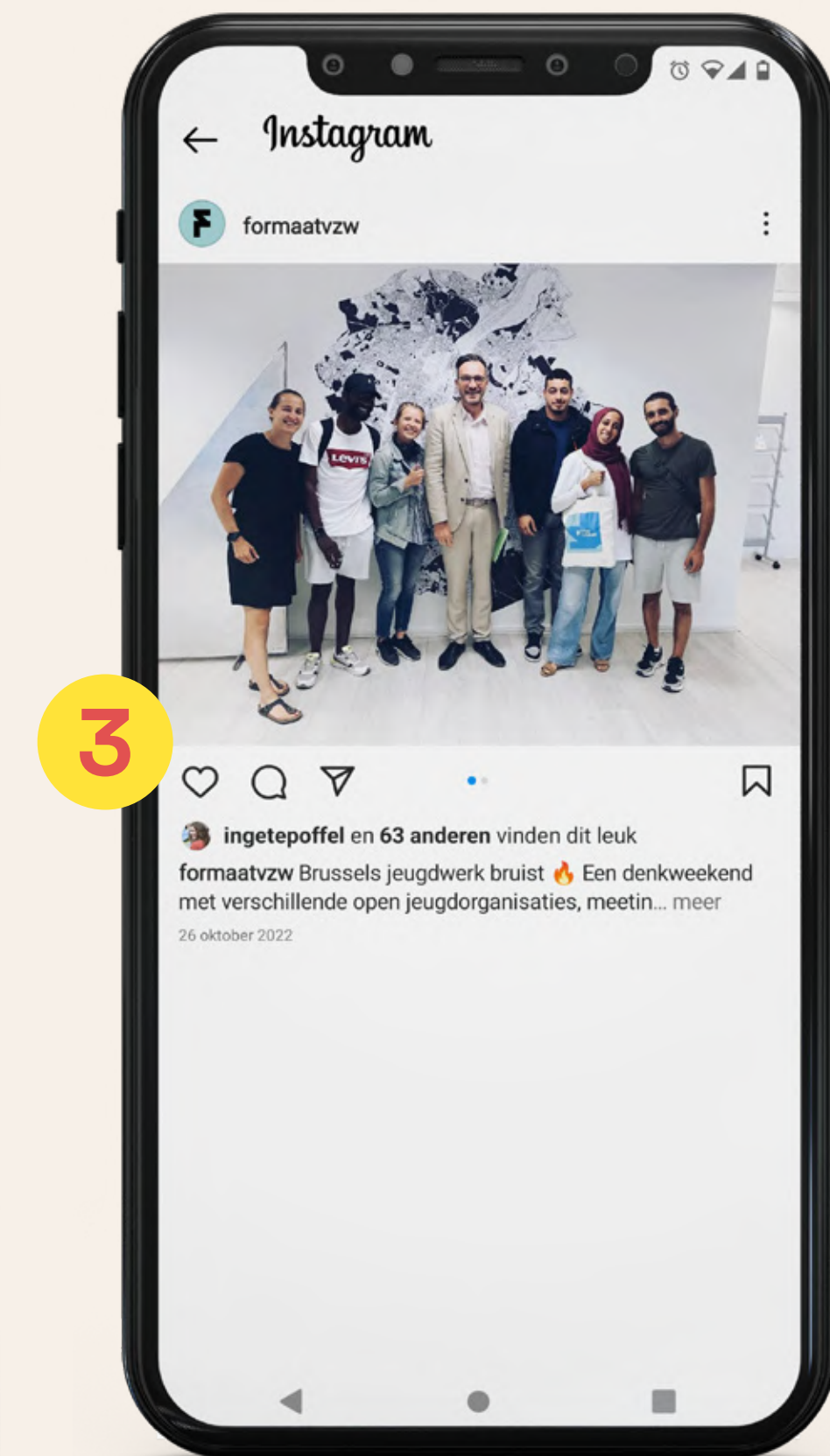
Instagram top 3 van 2022

1.008 bereikte accounts

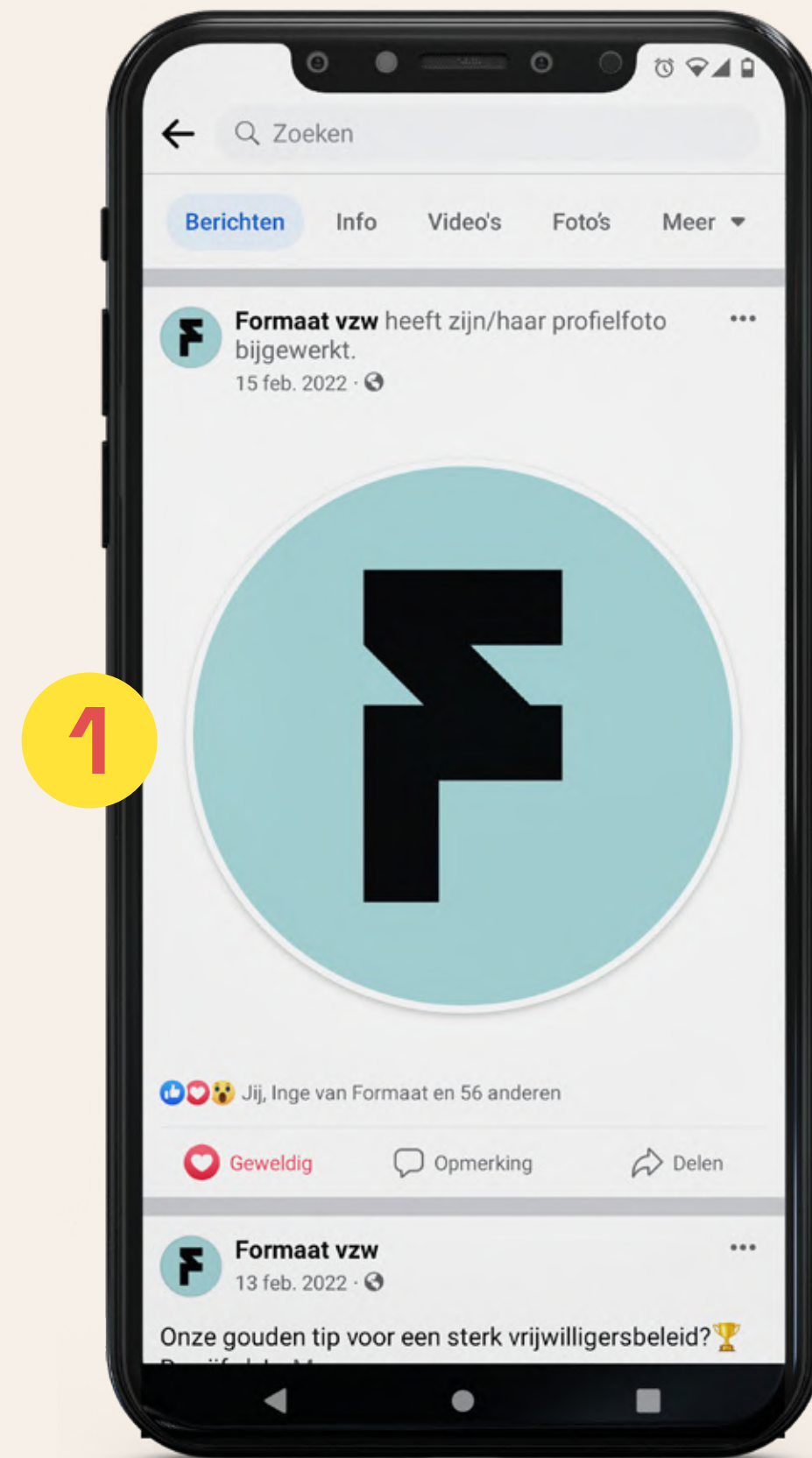

4.315 bereikte accounts

697 bereikte accounts

Facebook top 3 van 2022

1.305 bereikte accounts

2.674 bereikte accounts

1.164 bereikte accounts

Website

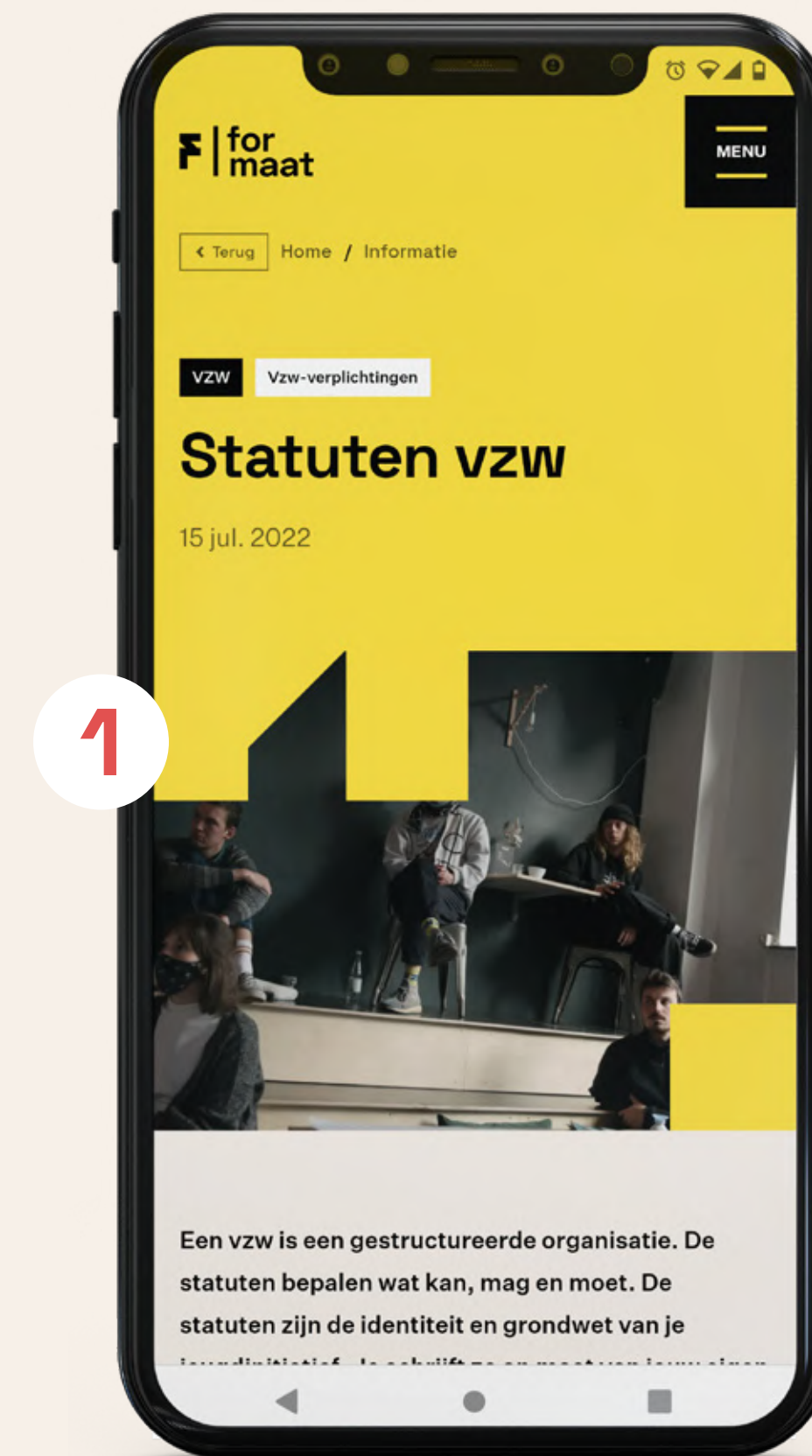
Bij een nieuwe huisstijl hoort ook een nieuwe website. De website is ons belangrijkste informatie- en inspiratiekanaal. We deden dan ook onze uiterste best om de nieuwe versie zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken.

De website werd in 2022 maar liefst **104.171 keer bezocht** door **67.095 verschillende websitegebruikers**. Dat was in totaal goed voor **217.738 paginaweergaven**.

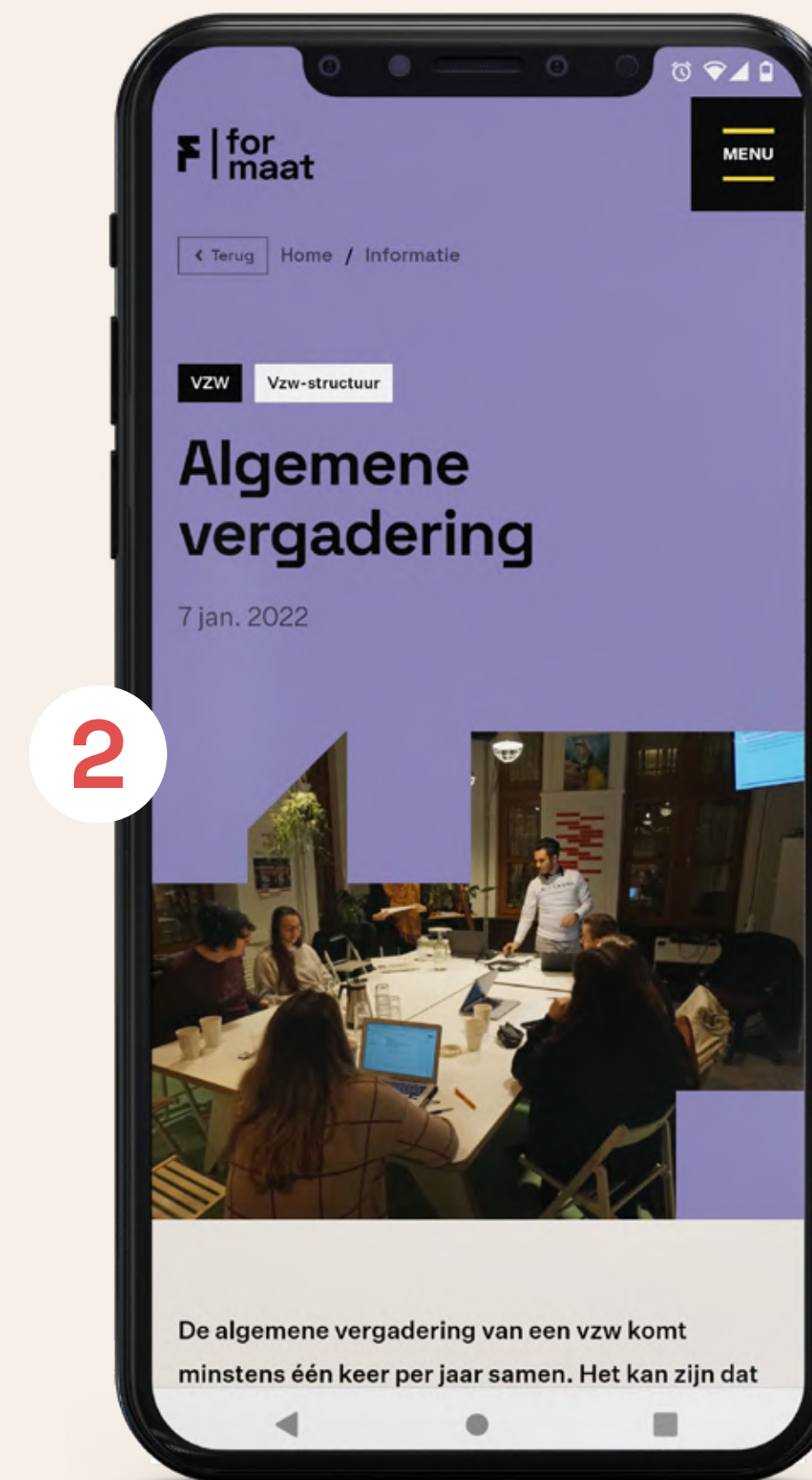
De drie meest bekeken pagina's zijn:

1. **Statuten vzw**
9.836 weergaven
2. **Algemene vergadering**
4.221 weergaven
3. **Deadline: Jaarrekening**
3.734 weergaven

Website top 3 van 2022

9.836 weergaven

4.221 weergaven

3.734 weergaven

Samen aan het roer: Noura en Stijn

Formaat is constant in beweging. Niet alleen in het ondersteunen van open jeugdwerk, maar ook intern gaan we vooruit. In 2021 startte Stijn Belmans als nieuwe directeur, en sinds oktober 2022 vervolledigt Noura Benchicar het duo.

De collega's leerden het directieduo en hun plannen en visie beter kennen tijdens een dubbelinterview.

Lees [hier](#) het verslag.

“

Dat Formaat vertrekt vanuit de kracht van jongeren spreekt me enorm aan

Noura Benchicar

Directeur / Formaat

“

Ik heb er echt zin in om met twee aan de slag te gaan

Stijn Belmans

Directeur / Formaat

Interne verbinding

Na elkaar voor een lange tijd vooral online te zien, konden we in 2022 eindelijk weer samenkomen met collega's. Daar maakten we gebruik van. We organiseerden momenten voor uitwisseling en vorming, genoten van teammomenten en gingen samen op bezoek bij open jeugdwerkinitiatieven. Bekijk hier enkele sfeerbeelden.

Luidsprekers

In 2021 brachten we de allerlaatste editie van het papieren Formaat Magazine uit. Daarom startten we in 2022 een nieuw digitaal verhalenplatform op: Luidsprekers. Onder het motto 'sterke jongeren, verhalen van Formaat' willen we de stem van het open jeugdwerk laten horen. We brengen verhalen over, door en voor jongeren.

Luidsprekers begon als een **podcast over maatschappelijke onderwerpen** die spelen binnen het jeugdwerk. Momenteel wordt het verbreed tot een **verhalenplatform** waarop alles een plek krijgt: van luchtige babbels tot inspiratietalks en maatschappelijke onderwerpen. We brengen podcast-afleveringen, maar **ook geschreven artikels**. In de toekomst zullen we ook werken aan andere digitale content zoals **video's en illustraties**. Dit doen we samen met enkele gedreven jongeren, onze **vrijwilligersredactie**.

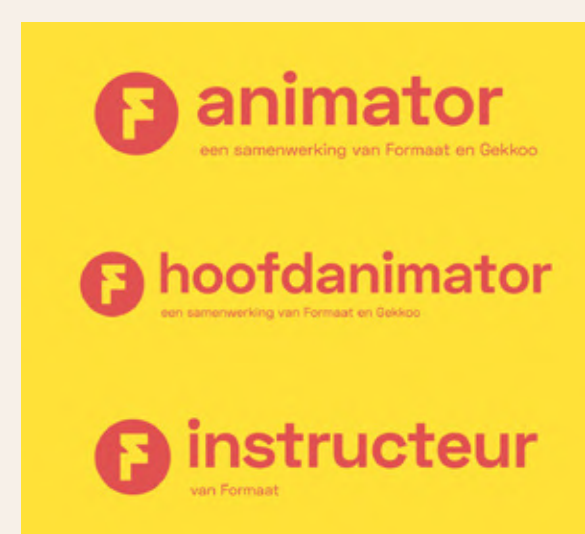

Ontdek meer over [Luidsprekers](#), beluister de podcast of lees onze inspiratieverhalen.

Vorming

Formaat gaat resoluut voor meer en sterker open jeugdwerk. Dat doen we onder andere door vormingen te organiseren. Van zakelijk beheer tot vrijwilligerswerving, van maatschappelijke uitdagingen tot communicatie-uitdagingen én zelfs creatieve workshops: in 2022 gingen onze vormingsorganisatoren geen enkel thema uit de weg!

Ontdek hiernaast enkele vormingen uit ons aanbod van 2022 voor vrijwilligers en beroepskrachten in het open jeugdwerk.

Publik **NIEUW**

Op 13 en 14 mei 2022 ging de **eerste editie van Publik** door bij Het Entrepot in Brugge. Publik werd de **opvolger van ons welbekende vormingsweekend 'RADAR'**. Op het nieuwe **tweedaagse vormingsfestival** zetten we naast informatie meer dan ooit ook **inspiratie, beleving en ontmoeting** centraal. Op 28 en 29 oktober volgde ook een tweede editie van Publik, deze keer bij KAVKA in Antwerpen.

Snuif de heerlijke Publik-sfeer op in de aftermovies:

Publik Brugge

Publik Antwerpen

Stadswerk

Onze stadswerkers in Antwerpen, Gent en Brussel zetten in 2022 opnieuw alles op alles om het open jeugdwerk in grootstedelijke context te ondersteunen. Ontdek hier enkele stadswerkprojecten van het afgelopen jaar.

Antwerpen

In 2022 waren we partner in het **project Jongeren en Politie** in Antwerpen samen met JES, Kras Jeugdwerk en SAAMO. Politie en jongeren werd dan ook één van de vijf thema's op de **J100** van 26 november 2022. Daar gingen 70 jongeren met elkaar en een expert in gesprek over de thema's. Formaat is samen met tien andere Antwerpse jeugdwerkorganisaties initiatiefnemer van de J100. Ook in 2022 gaf onze Antwerpse stadswerker hier mee vorm aan.

Op 21 september 2022 vond de tweede editie van **We Outside** plaats. Dat is een **gratis festival** op het Theaterplein in Antwerpen. Dit werd georganiseerd door Stad Antwerpen, JC Bouckenborg, Het Bos, hetpaleis, Kavka, Trix en Jeugdcentrum Vizit samen met een hele hoop creatief jong talent. In dat lijstje zijn heel wat van onze Antwerpse leden terug te vinden, en dus stak onze eigen stadswerker ook zijn handen uit de mouwen.

Gent

Onze Gentse stadswerkers brachten verschillende open jeugdwerkingen uit de stad onder één dak voor een **netwerk- en uitwisselingsmoment**. Daarbij was ook schepen van Jeugd Hafsa El-Bazioui aanwezig.

Laatste rechte lijn voor tijdelijk buurthuis 't Groot Plein in Malem

▲ De overkapping staat er, nu nog de afwerking.

De buurtbewoners van de wijk Malem leggen op dit moment de laatste hand aan hun tijdelijke buurthuis aan de Normandiëlaan. Op woensdag 29 juni opent 't Groot Plein de deuren. Opmerkelijk: het buurthuis kan na zijn dienst in Malem gewoon elders opgesteld worden.

Daarnaast hebben de stadswerkers heel wat jongeren **ondersteund bij het organiseren en opzetten van open jeugdwerk**. Een voorbeeld van zo'n proces is de opstart van 't Groot Plein, een tijdelijk buurthuis in Malem in afwachting tot er een definitief buurthuis komt.

In december werden de **Jong & Wijs-awards** uitgereikt aan personen en organisaties die zich in Gent engageren voor kind- en jeugd vriendelijke initiatieven. **Met jeugdwerking Watersportbaan, de winnaar van de 'Projectpluim'-award, dienden we in 2022 een project in bij het Gentse Sociaal Innovatiefonds**. Dat werd goedgekeurd. Ook de komende tijd zullen we nog **ondersteuning bieden bij de ontwikkeling van de werking**, om zo een antwoord te bieden op de noden van de jongeren uit de wijk.

Uitreiking van de Jong- en Wijs-awards in Gent © iv

Dit zijn de winnaars van de Jong & Wijs-awards

Brussel

Eind 2021 begon Formaat met stadswerk in Brussel. 2022 werd dus het echte **opstartjaar** hiervan. Onze stadswerker zat in ieder geval niet stil! **Ze ging aan de slag om reeds bestaande open jeugdwerkinitiatieven te ondersteunen en ging trajecten aan met Brusselse jongeren die een nieuw initiatief wilden opzetten.** Zo droegen we ons steentje bij tot de groei van het grootstedelijke open jeugdwerk in Brussel.

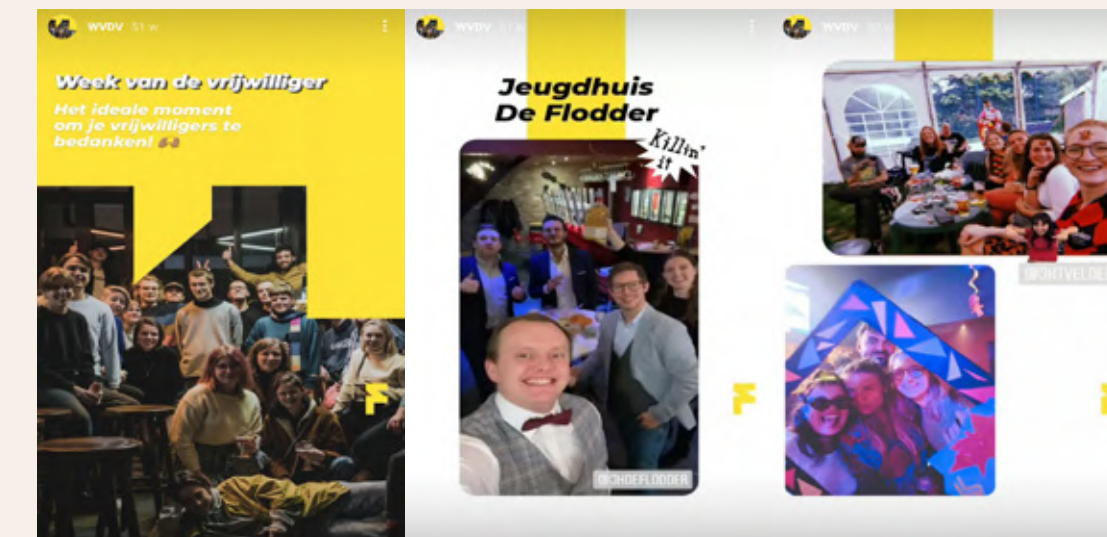
Daarnaast ging onze stadswerker ook samenwerkingen aan met verschillende partners in Brussel. Zo was ze bijvoorbeeld betrokken bij de Brusselse tak van het **project Jongeren en Politie** van JES. Ook een **denkweekend met Entrée** en enkele **Brusselse jeugdwerkingen** kon niet ontbreken.

Campagnes in de kijker

Formaat zit nooit stil en werkt steeds nieuwe acties uit om open jeugdwerk te versterken. In dit onderdeel zetten we twee specifieke campagnes in de kijker.

Wij boosten jouw vrijwilligerswerking

Vrijwilligers zijn dé stuwende kracht van open jeugdwerk. Daarom gaf Formaat in het kader van de **week van de vrijwilliger** (27/02 – 6/03) een boost aan vrijwilligerswerkingen. Om mee te doen, moesten leden enkel een **formulier** invullen. Daarin beschreven ze de **noden van hun vrijwilligerswerking**. Aan de hand van de antwoorden, koos Formaat **een gepaste boost** voor hen uit. De boosts waren heel gevarieerd: van een fotograaf op één van hun evenementen tot helpende handen vanuit Formaat en gratis toegang tot een vorming van Formaat.

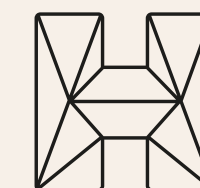

Via het formulier konden ze ook een foto doorsturen, zodat we hun vrijwilligerswerking in de kijker konden zetten tijdens de week van de vrijwilliger.

Project jongeren en ondernemerschap

In 2022 sloegen we de handen in elkaar met **Haven en Bamm** voor een project om de **vrijwillige en maatschappelijke ondernemingszin van jongeren te versterken en te stimuleren**. Het project werd eind 2022 in gang gezet met een **onderzoeksfase**. In 2023 wordt het verdergezet met een **jeugdwerkweekend** voor uitwisseling, gevolgd door een **ontwikkelingsfase**. Die fase zal leiden tot **tools** ter ondersteuning van vrijwillig maatschappelijk ondernemen en **vormingen** voor jeugdwerkers. Zo zullen ook zij meer kennis en vaardigheden kunnen ontwikkelen om jonge ondernemers hierin te ondersteunen.

F | for
maat

B
bamm

Waar waren we gebleven? Open jeugdwerk en corona

Elk jaar doet Formaat een visietraject met onderzoek naar een thema dat het open jeugdwerk aanbelangt. In 2021 startten we het traject 'Waar waren we gebleven? Open jeugdwerk en corona' op. Dit met één hoofdvraag: wat leerden we uit deze crisis en hoe moeten we nu verder? Door de blijvende nood zetten we dit traject verder in 2022.

Vanuit het onderzoek kwamen er zes prioritaire thema's naar voren: **vrijwilligers, professionalisering, infrastructuur, zakelijk beheer, relatie met de lokale overheid en welzijn**. Bekijk de belangrijkste onderzoeksresultaten per thema in [deze publicatie](#). Met deze zes prioriteiten gingen we verder aan de slag. Eind 2021 werkten we al acties uit rond

de thema's infrastructuur en welzijn. In 2022 gingen we aan de slag met de andere thema's en organiseerden we een **publieksmoment**. Bekijk hier de **concrete acties en tools** die we uitwerkten.

Postkaartje met nieuwjaarsvoornemens

In 2022 stuurden we onze leden een heel speciaal nieuwjaarskaartje: één dat niet voor hen was. Het was een kaartje met daarop knelpunten uit ons onderzoek. Ze konden de knelpunten die bij hen van toepassing waren aanvinken als goede voornemens voor hun lokaal bestuur, hun nieuwjaarswensen erbij schrijven en het bij de jeugddienst in de brievenbus steken. Zo wisten lokale besturen meteen wat de aandachtspunten van 2022 waren voor hun open jeugdwerkinitiatieven en waar ze mee konden helpen.

Kapstok voor vrijwilligersbeleid

Heel wat open jeugdwerkinitiatieven gingen na hun heropening aan de slag met een veel kleinere vrijwilligersploeg. **Vrijwilligerswerving en vrijwilligersbeleid werden dus belangrijker dan ooit.** Daarom ontwikkelden we **een nieuwe tool: de kapstok voor een kwalitatief vrijwilligersbeleid.** Bekijk deze tool [hier](#).

Vrijwilligers aan het woord

Benieuwd hoe vrijwilligers de coronacrisis beleefden? We lieten Formaatvrijwilliger Jonas en Febe, bestuurslid van JOC De Prik, aan het woord in persoonlijke **blogposts**. Bekijk de blogposts:

- [Jonas Verdickt over vrijwilliger zijn in coronatijden](#)
- [Febe Vanoverschelde over vrijwilliger zijn in coronatijden](#)

Video: startende jeugdwerkers en de coronacrisis

Ook voor professionele jeugdwerkers was de coronacrisis een **onzekere en vaak moeilijke periode**. Dat geldt voor alle jeugdwerkers, maar **in het bijzonder ook voor beginnende beroepskrachten** die meteen voor de leeuwen werden gegooid. We gingen hier met enkele startende jeugdwerkers over in gesprek, wat leidde tot [deze video](#).

Josipedia

Uit ons onderzoek bleek dat **zakelijk beheer een knelpunt blijft** bij onze leden. Voor Formaatcollega Jos kent dit onderwerp dan weer weinig geheimen. Daarom besloten we ons account op **Instagram om te toveren tot een heuse Josipedia**. Jos beantwoordde online de meest prangende vragen van open jeugdwerkingen over zakelijk beheer.

De schepen stelt scherp

Voor de **interviewreeks** ‘De schepen stelt scherp’, gingen we in gesprek met de lokale beleidsmaker bij uitstek: **de schepen van Jeugd**. De focus van de gesprekken lag op de impact van corona op het open jeugdwerk én op de job als schepen.

Bekijk de artikels:

- [De schepen stelt scherp: Abdrahman Labsir \(Mechelen\)](#)
- [De schepen stelt scherp: Liesbeth Diliën \(Peer\)](#)
- [De schepen stelt scherp: Mathijs Goderis \(Brugge\)](#)

Toolbox ‘De Zetel’

‘De Zetel’ is een toolbox om open jeugdwerkinitiatieven samen te brengen met hun lokaal bestuur. Door de coronacrisis stond het open jeugdwerk onder druk en was de **samenwerking met de lokale overheid (en de jeugd- en vrijetijdsdienst) crucialer dan ooit**. Om goed samen te kunnen werken, moet je vooral elkaar goed kennen. Het doel van de toolbox was dus om onze leden aan te sporen **om hun lokale ambtenaren uit te nodigen voor een babbel ... in hun zetel!** We maakten hiervoor een **leidraad en twee methodieken** om het gesprek op gang te krijgen. Bekijk de toolbox [hier](#).

Actiedag

Nadat we twee jaar lang onderzoek deden, resultaten verspreidden en verschillende tools en acties uitwerkten, was het tijd om het visietraject af te ronden met een publieksmoment. Daarom organiseerden we onze Actiedag. We kozen bewust niet voor een enkel informatieve studiedag, maar voor een **dag waarop we samen met lokale ambtenaren, beleidsmakers en professionals uit het jeugdwerk**

aan de slag gingen rond de zes prioritaire thema's post-coronacrisis.

We trapten de dag af met een **panel-gesprek** met als gasten Tinne Rombouts (Vlaams volksvertegenwoordiger CD&V), Amir Bachrouri (voorzitter Vlaamse Jeugdraad), Jurgen Sprangers (directeur Bataljong), Esther Schelfhout (Minus One) en Alexia Dhertoge (De Ressort). Daarna gingen we verder met **inspiratiesessies en werksessies** waarin de deelnemers zelf de handen uit de mouwen staken.

Terugblikken op de Actiedag kan met het [fotoalbum](#).

RaaT van Formaat

Formaat richtte in 2015 de RaaT van Formaat op, een adviesgroep die het open jeugdwerk vertegenwoordigt en input geeft over het beleid en de strategie van de organisatie. In 2022 kwamen onze RaaTsleden vier keer samen. Tijdens die bijeenkomsten werden er weer interessante uitwisselingen gehouden en waardevolle adviezen gegeven.

Ontdek hier hoe de RaaTsleden hun mandaat zelf hebben ervaren.

Het einde van 2022 bracht ook het einde van het mandaat van onze RaaTsleden met zich mee. Na twee jaar blikken we terug op enkele verwezenlijkingen van de RaaT van 2021-2022.

- De RaaT was een **vinger aan de pols tijdens de coronacrisis** en gaf dan ook mee richting aan ons onderzoek **‘Waar waren we gebleven? Open jeugdwerk en corona’**.
- RaaTslid Nina werkte aan een **project rond menstruatiearmoede** in het jeugdwerk. Tijdens een bijeenkomst werd hierover nagedacht, feedback gegeven en uitgewisseld.
- Samen met de RaaT brainstormden we over **digitalisering** en de **communicatiestrategie van Formaat**. Ook voor de nieuwe website werden concrete handvaten en tips gegeven.
- De RaaT gaf ons feedback over het **(online) vormingsaanbod**.
- Onze RaaTgevers gaven input tijdens **denkoefeningen over infrastructuurnoden en vrijwilligerswerving** binnen het open jeugdwerk.

Begeleidingstrajecten voor lokale overheden

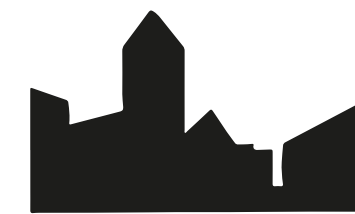
Formaat wil lokale besturen ondersteunen bij de ontwikkeling van een duidelijke visie op open jeugdwerk in hun stad of gemeente en bij de ondersteuning van de open jeugdwerkinitiatieven die zich daar bevinden. Daarom bieden we begeleidingstrajecten voor lokale overheden aan. We kijken terug op de verschillende trajecten die liepen tijdens het afgelopen jaar.

Mechelen

We ondersteunden in Mechelen een **grootschalig traject** dat al in 2020 in gang werd gezet en in 2022 werd afgerond. De doelen van het traject waren een **breder erkenning van open jeugdwerkinitiatieven** en de **ondersteuning en subsidiëring** daarvan. Daarnaast werd er ook aandacht besteed aan de rol en het takenpakket van de jeugdambtenaar door middel van **coaching**.

Brugge

In 2021 startten we in Brugge een groots project op rond de **Entrepotsite**. De focus lag daar op het **gedeelde ruimtegebruik op de site** door jeugdhuis Comma, de jeugddienst en jeugdcultuurorganisatie Het Entrepot. Nadat we in 2021 een **jongerenbevraging** met meer dan 1000 respondenten uitvoerden, gingen we in 2022 verder **aan de slag met de resultaten**.

Oostkamp

Met het lokale bestuur van Oostkamp gingen we een begeleidingstraject aan rond de **ontwikkeling van een nieuw en vernieuwend open jeugdwerkinitiatief** en de ondersteuning daarvan. Het ging over een werking in Ruddervoorde, deelgemeente van Oostkamp.

Haacht

Het lokale bestuur van Haacht wilde een **nieuw open jeugdwerkinitiatief oprichten** in de gemeente, ondersteund door de jeugddienst. In 2021 werd er daarom een traject met Formaat opgestart. In 2022 werd het traject verder uitgewerkt, en zo ontstond er in Haacht een nieuw open jeugdwerkinitiatief. Volgend op bevragingen en gesprekken die we voerden, kwam er ook een tweede thema aan bod binnen dit traject: **jeugdwerk en politie**.

Sari, jeugdconsulente in de gemeente Haacht, blikt terug op het begeleidingstraject met Formaat.

Liedekerke

In Liedekerke gingen we tijdens een kort traject aan de slag om de **vernieuwing van het subsidiereglement** te ondersteunen.

Melle

Ook in Melle bouwden we mee aan de **vernieuwing van het lokale subsidiereglement**. Dit was een kort adviserend traject, helemaal op maat van het open jeugdwerk.

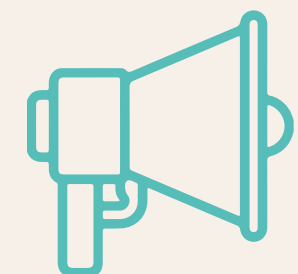
Mol

In de gemeente Mol zal er in de toekomst een **nieuw jeugdhuis komen**. De plannen daarvoor werden **op een participatieve manier uitgewerkt**, voor en door jongeren. Voor dit participatietraject namen we een **adviserende rol** op.

Beleidsbeïnvloeding

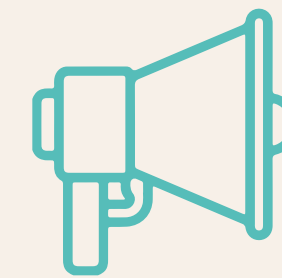
Formaat is belangenbehartiger van het open jeugdwerk. In 2022 zetten we opnieuw een aantal onderwerpen op de agenda van beleidsmakers. Zo zijn we als beleidsbeïnvloeders de luidspreker van de sector. Benieuwd aan welke dossiers we werkten en welke resultaten we daarmee behaalden? Ontdek het hier!

Wet binnenluchtkwaliteit in gesloten plaatsen

In 2022 is een **nieuwe wet** 'betreffende de verbetering van de binnenluchtkwaliteit in gesloten plaatsen die publiek toegankelijk zijn' goedgekeurd. Formaat verdiepte zich meteen in dit dossier. We namen het voortouw en **informeerden de jeugdbewegingen en middenveldorganisaties** binnen het jeugdwerk. We spraken ook onze **politieke connecties** aan en gingen ten rade bij zowel het kabinet van minister van Jeugd Benjamin Dalle, als het kabinet van minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke. We kregen zo de **garantie dat het jeugdwerk en de gebouwen waar dat jeugdwerk doorgaat, zoals jeugdhuizen, (voorlopig) niet onder de toepassing van deze wet vallen.**

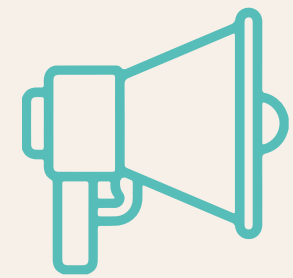
Jeugdwerkinfrastructuur

Uit het onderzoek dat we voerden voor ons **visietraject 'Waar waren we gebleven? Open jeugdwerk en corona'** bleek dat **infrastructuur een knelpunt is** voor veel leden. Gebouwen zijn vaak verouderd en niet energie-efficiënt. Dankzij de relaties met het kabinet van minister Dalle werd dit knelpunt aangepakt. Enerzijds door de **projectoproep** rond bovenlokale jeugdwerkinfrastructuur vanuit het kabinet, anderzijds door de **aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering voor de toekenning van investeringssubsidies.**

- De **projectoproep van kabinet Dalle** zorgde voor een **investering van 11,4 miljoen euro** in jeugdwerkinfrastructuur. Onder de 44 begunstigden vinden we **11 leden van Formaat** terug.
- **Investeringssubsidies voor bovenlokale infrastructuur** verlopen vanaf dit jaar **laagdrempeliger**. Ze zijn gemakkelijker aan te vragen, vragen minder verantwoording en kunnen voor kleinere investeringen benut worden. Dit onder andere dankzij onze inspanningen in de **evaluatie van de voorgaande wetgeving (FoCi)** en **advieswerk voor de Vlaamse Jeugdraad.**

Energiecrisis, wat nu?

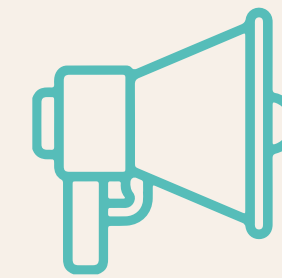

In het najaar van 2022 gingen de alarmbellen af: de immense **stijging van de energiekosten** betekende volgens Formaat een moeilijke winter voor het open jeugdwerk. We hebben daarom massaal ingezet op:

- 1. Het ‘wakker maken’ van onze leden.** Op tijd in actie schieten was nodig!
- 2. Het informeren van onze leden en hun lokale overheden.** We deelden info over subsidies voor duurzamere jeugdwerkinfrastructuur, verspreidden de energiecoaching en –scan van Pulse en maakten zelf ook verschillende informatieartikels.

Ontdek hier onze artikels:
 - [Impact energiecrisis](#)
 - [Stijgende energieprijzen: wat nu?](#)
 - [Lokaal bestuur: hoe ondersteun je open jeugdwerk bij een energiecrisis?](#)
- 3. De responsabilisering van lokale besturen.** Zij zijn immers dé partner bij uitstek om lokale werkingen door die zware periode te loodsen.

De spilindex en faire subsidiëring

Vlaanderen telt 84 geprofessionaliseerde open jeugdwerkinitiatieven die aangesloten zijn bij Formaat. De professionele krachten van deze initiatieven zijn vaak de spil van de werking: ze zetten de lijnen uit, ondersteunen de vrijwilligers en zijn vaak ook manusje-van-alles om de zotte dromen en ideeën effectief uit te voeren.

Tegelijkertijd zijn deze **werkkrachten ook een grote kost**. Met de voorbije en aangekondigde **indexsprongen** zal die kost enkel groter worden. **Formaat pleitte in 2022 dan ook bij elk lokaal bestuur om de index te volgen en subsidiebedragen procentueel mee te verhogen**. Lees [hier](#) het volledige standpunt van Formaat.

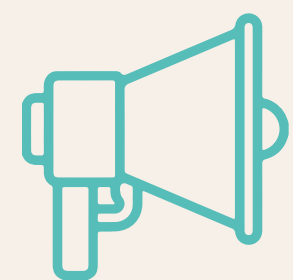
Subsidiëring door lokale besturen

De basis van open jeugdwerk is sociaal-cultureel van aard: jongeren gaan zichzelf organiseren voor andere jongeren. Toch zien we vaak dat **de ondersteuning van open jeugdwerk gebaseerd is op een consumptiemodel**. Dat betekent dat jongeren de grote vaste kosten voor een initiatief (infrastructuur, water, gas, elektriciteit, administratie) moeten dekken door genoeg geld binnen te halen, bijvoorbeeld door evenementen en drankverkoop.

Dit gaat soms **ten koste van andere relevante initiatieven en projecten**. Lokale besturen kunnen een belangrijke rol spelen door **een vernieuwd subsidiemodel uit te werken**.

Formaat werkte een visiedocument en een aanzet voor een reglement uit. Gemeentes kunnen hiermee zelfstandig aan de slag gaan, of zich door ons laten begeleiden. We realiseerden tijdens begeleidingstrajecten met lokale overheden al nieuwe reglementen in Liedekerke, Melle en Mechelen. De documenten werden via de website al 286 keer gebruikt.

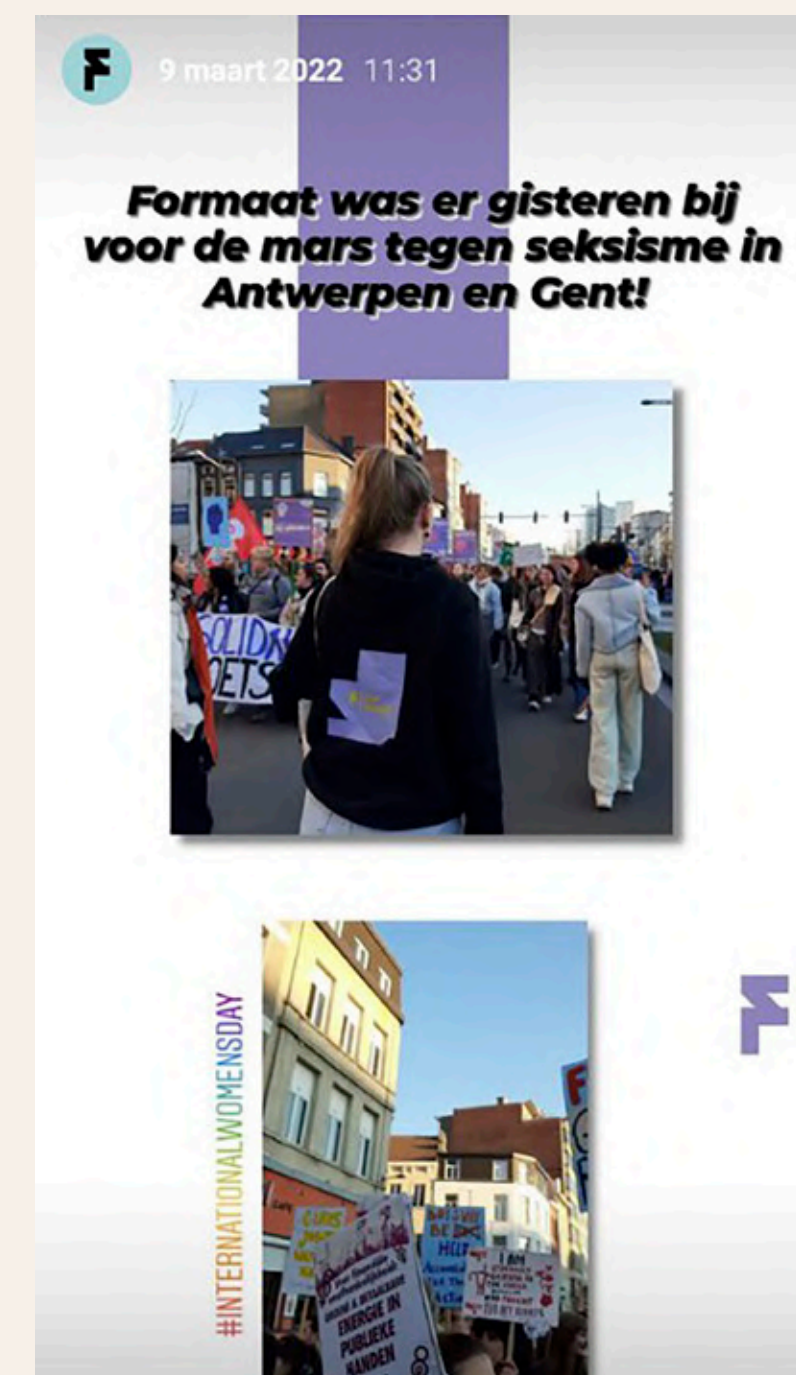
Acties rond maatschappelijke uitdagingen

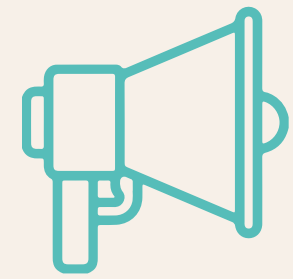
Formaat is onlosmakelijk verbonden met de samenleving. Jongeren worden vandaag nog steeds te weinig gehoord. Wij willen daarom een platform zijn waarop zij hun stem luid en duidelijk kunnen laten horen. De **interne werkgroep 'diversiteit en maatschappelijke uitdagingen'** bewaakt dat we voldoende jongeren dat platform geven. Formaat liet onder andere van zich horen op de **Internationale Vrouwendag, de Pride en de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie**.

Sterke vrouwen in het open
jeugdwerk: Siham van #SheDIDIT
Youthpreneurs

Partner in beleid maken

Beleid maken is een werk van mensen en **gezamenlijke inspanningen**. Daarom is Formaat ook een **loyale partner voor andere beleidsmakers in de sector**.

Bataljong

- We zijn vertegenwoordigd in de **Algemene Vergadering en commissie Regie Vrije Tijd** van Bataljong vzw. Onder andere door deelname aan beleidstweedaagse en beleidsvergaderingen trachten we zo lokaal wat stenen te verleggen.
- We staan rechtstreeks in contact met jeugdambtenaren door **vormingssessies** aan te bieden op grote evenementen die Bataljong organiseert, zoals de jaarlijks drukbezochte vormingstweedaagse, de Plan & Play-beurs en regionale netwerkmomenten.
- Bataljong speelde ook een belangrijke rol in ons **onderzoekstraject** naar de invloed van corona op open jeugdwerk en het **bijhorende publieksmoment**.

De Ambrassade

- Formaat neemt vertegenwoordiging op in de **Commissie Jeugdwerk**, de **organiserende kerngroep** en in de **Vlaamse Jeugdraad** en volgt zo verschillende dossiers op.
- We zijn vertegenwoordigd in **elke inhoudelijke werkgroep in aanloop naar het grootse jeugdwerkcongres** van 6 juni 2023.

Onze eerstelijnswerkingen

Formaat doet ook aan eerstelijnswerk. Waar nodig stellen we ons op als een veilige plek om open jeugdwerkinitiatieven op te starten en verder te ontwikkelen. Gaandeweg bouwen we deze initiatieven zo uit dat ze meer en meer autonoom kunnen werken, steeds met het eigenaarschap van jongeren centraal. In dit onderdeel zetten we enkele hoogtepunten van onze eerstelijnswerkingen op een rij.

Jeugdhuis Nieuw Gent

Stagiaires Loubna en Ghizlane bliezen in 2022 de **meisjeswerking** nieuw leven in. En dat deden ze ontzettend goed, want de werking werd in december beloond met een **Jong & Wijs-award**.

Dat zijn de awards die worden uitgereikt aan kind- en jeugd vriendelijke initiatieven in Gent. Jeugdhuis Nieuw Gent mocht de **Podiumprijs van de Gentse Jeugdraad** in ontvangst nemen. Er werden vanuit de meisjeswerking allerlei activiteiten georganiseerd: van bowlen en sportactiviteiten tot karaoke, kunst en zelfs vormingen rond zelfreflectie.

Jeugdhuis Nieuw Gent werkte ook mee aan **'Turn up!'**, dat plaatsvond op 5 november 2022. Jeugdhuis Nieuw Gent en Minus One bundelden hiervoor de krachten met Ha Concerts. Dit festival **gaf een podium aan verschillende jonge artiesten uit Gent**.

2022 werd afgesloten met een uitwisselingsproject.

Vier Braziliaanse jongens kwamen naar Gent en brachten verschillende dagen door met de jongeren van Jeugdhuis Nieuw Gent. De jongens zijn afkomstig uit **Vila Cruzeiro**, één van de gevaarlijkste sloppenwijken van

Rio de Janeiro. De jongeren wisselden levenservaringen uit, deden samen verschillende activiteiten en bouwden al snel een sterke band op, door de taalbarrière heen!

Jeugdhuis 2050

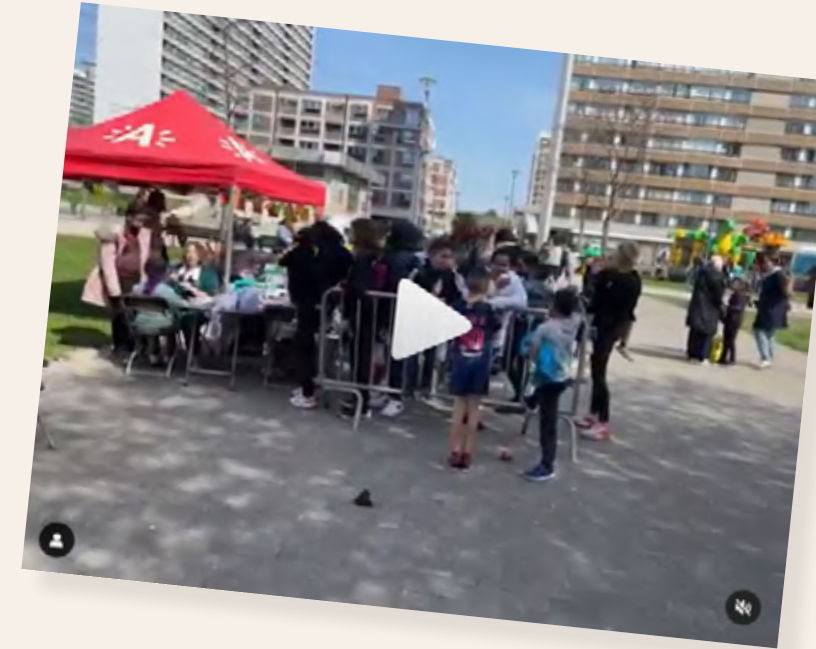

Bij Jeugdhuis 2050, het jeugdhuis van Linkeroever, was het tijd voor wat onderzoek.

We brachten het vrijetijdsaanbod voor de bewoners van Linkeroever, in het bijzonder ook de jongeren, in kaart. Dit had een belangrijk doel: hen toeleiden naar het bestaande en nieuwe aanbod.

Er stonden ook verschillende samenwerkingen met Stad Antwerpen op het programma. Het jeugdhuis droeg een steentje bij voor de editie van **Muziek in de wijk op Linkeroever**. Ook een **Buitenspeeldag** kon uiteraard niet ontbreken.

2022 was een bijzonder jaar voor ons jeugdaanbod op Linkeroever. **Er werd een nooddorp opgezet voor Oekraïense mensen, waaronder ook veel gezinnen met kinderen en tieners.** Voor hen voorzag Formaat een **extra aanbod**. Zo waren er **sport- en cultuurweken** vol activiteiten. We organiseerden verschillende activiteiten voor kinderen van zes tot twaalf jaar en werkten ook een tieneraanbod uit. Naast dit extra aanbod voor het nooddorp, **vonden ook enkele Oekraïense jongeren hun weg naar het reguliere aanbod vanuit Jeugdhuis 2050.**

Jeugdhuis Schietgang

Tijdens de ramadan organiseerden we vanuit Jeugdhuis Schietgang de **Ramadan Cup**: een voetbalkampioenschap op het Constantin

Meunierplein in Hoboken. Op zestien dagen gingen er verschillende wedstrijden door met gemiddeld **40 deelnemers**. Van de **finale** op 21 mei werd een groot feest gemaakt. Er werd heel wat **randanimatie** voorzien. Zo bereikte het jeugdhuis maar liefst 200 mensen.

Naast de Ramadan Cup werd er nog veel gesport bij Jeugdhuis Schietgang. Zo bleven de **thaiboksworkshops** ontzettend populair met gemiddeld een twintigtal deelnemers. De workshops worden gegeven **door vaste vrijwilligers van het jeugdhuis**.

Jeugdcentrum Draaiboom

DRAAIBOOM
JEUGDCENTRUM

In Jeugdcentrum Draaiboom konden kinderen en jongeren in 2022 terecht voor allerlei creatieve activiteiten. Samen met **onze partner Das Kunst**

zorgden we weer voor **kwalitatieve cultuurworkshops**. Die verliepen volgens de **STEAM-methode** (Science, Technology, Engineering, Arts en Mathematics), wat echt aansloeg. Zo konden de deelnemers op een interactieve manier heel wat nieuwe kennis en competenties verwerven.

Ook het **fietsatelier**, waar we samen met gemotiveerde jongeren fietsen herstellen, is gevestigd in Jeugdcentrum Draaiboom. In 2022 werden er in het fietsatelier **887 fietsen hersteld**. Daarbovenop zorgde de **Fietsmug** ook nog eens voor **393 herstellingen**. Dit deden we met **624 vrijwillige deelnames van 32 verschillende jongeren**. Aan zes van die jongeren reikten we in 2022 ook een **ComPas-certificaat** uit als bewijs van hun verworven competenties.

Daarnaast konden we dit jaar ook de jeugddienst ondersteunen bij een mooie en drukbezochte editie van de **Buitenspeeldag**. Er waren **meer dan 3.000 bezoekers!** We hielpen met de **opbouw en afbraak**, de **vrijwilligers stonden als animatoren klaar bij de springkastelen** en we zorgden voor **pannenkoeken én een knutselhoek**. Daarnaast stond ook de **Fietsmug**, onze bakfiets die dienstdoet als mobiel fietsherstelatelier, paraat.

ikorganiseer.be

Formaat startte ikorganiseer.be op om jonge organisatoren van muziekevenementen te ondersteunen, informeren en inspireren. In 2022 mocht er ook eindelijk weer meer georganiseerd worden. Ideaal dus om er weer stevig in te vliegen! Hier verzamelen we de laatste nieuwtjes uit het ikorganiseer-front.

Formaat stelt voor: het nieuwe ikorganiseer-team

De afgelopen jaren werd er door verschillende collega's gewerkt aan [ikorganiseer.be](https://www.ikorganiseer.be). We kozen ervoor om hier **vanaf nu twee vaste medewerkers** voor in te zetten. **Maya en Ingmar** staan sinds augustus 2022 in duo klaar om jonge organisatoren en het [LIVE Netwerk](#) te ondersteunen.

Inspiratieverhaal: Geisha's Little \$ecret

Eén van de eerste dingen die Ingmar en Maya wilden doen? **Jonge organisatoren inspireren!** Daarvoor is er natuurlijk geen betere manier dan op stap gaan en **straffe good practices** in beeld brengen. Ze legden een **inspirerende babbel met Jens en Frederik van Geisha's Little \$ecret (GL\$)** vast op beeld. GL\$ ontstond tien jaar geleden als tegenreactie op een falend fuifbeleid en is ondertussen uitgegroeid tot een vzw met eigenzinnige feestconcepten in de openbare ruimte. Ontdek [hier](#) de inspiratievideo.

Bedankt

Dankjewel aan iedereen die er samen met Formaat een mooi jaar van maakte: onze partners en iedereen die ons mee ondersteunde, maar vooral ook alle open jeugdwerkinitiatieven. Bedankt om jongeren een plek te geven waar ze zichzelf kunnen zijn, kunnen ontspannen, kunnen ondernemen, kunnen organiseren, kunnen feesten, kunnen thuiskomen, ... Kortom: bedankt om bij te dragen aan meer en sterker open jeugdwerk in 2022.

www.formaat.be

